MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES, KAPOLY, SOMOGYMEGGYES, PUSZTASZEMES ÉS KEREKI KÖZSÉGEK EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2003. XI. évf. – 3. szám – III. negyedév

A keresztény tökéletesség útján

Az alázatosságról

Miért távolodik el a mai kor embere a jóléti társadalmakban Istentől? Hazánkban a szabad vallásgyakorlás ellenére sem nőtt meg ugrásszerűen a vallásukat komolyan gyakorló emberek száma. Vajon mi az, amit elfelejtettünk az ateistává nevelni akaró, majd a liberalizmust hangoztató évtizedekben?

Az igazi vallásosság, ahogy a tudomány művelése, vagy a szeretet megélése környezetünkben, alázatot kíván. Ez az, amit elfelejtettünk, ami elől menekülünk, s aminek hiánya miatt veszünk el.

A Szentírásban már a teremtés könyvében azt olvashatjuk, hogy az emberi gőg szakítja el az embert Istentől. *„Majd én eldöntöm, mi a jó és mi a rossz. Nekem ne magyarázzon senki!"* Öntörvényű világunkban hányszor hallunk hasonlókat. Gőgre, önzésre neveljük a gyerekeket, állandóan mi is a nagyságunkat akarjuk bizonygatni mások előtt, észre nem véve embertársaink értékeit körülöttünk. Persze az öncsalásunk összeomlása csak idő kérdése. Keservesen döbbentenek rá bennünket a körülöttünk élő – valószínűleg hozzánk hasonlóan önzően gondolkodó – emberek, hogy a vetélkedésben alulmaradunk: vannak nálunk szebbek, okosabbak, erősebbek, jobbnak látszók is. Csak közben a nagy harcban nemcsak alul, hanem egyedül is maradunk. Ezért a legnagyobb kórisméje egy gőgös társadalomnak az elmagányosodás.

Mit kell tennünk, hogy visszatérhessünk Istenhez? Az Úr Jézus adott példát nekünk. *„Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, s megtaláljátok lelketek nyugalmát" (Mt 11,29)* – mondta tanítványainak. Isten azoknak mutatja meg magát leginkább, azokkal tud mit kezdeni, akik nem önmagukat magasztalják fel. Az egyszerűek, a kicsinyek, a tisztaszívűek találnak rá.

Kísérjük végig üdvözítőnk alázatosságának csodálatos útját. Mert egész élete: a betlehemi jászoltól a kereszthalálán, mennybemenetelén át az Oltáriszentség kicsiben őrzött nagyságáig, mind-mind az alázatosság útját mutatja nekünk.

Betlehemben, egy istállóban, a legnagyobb szegénységben és elhagyatottságban született. Néhány nap elteltével már menekülnie kellett a Szent Családnak a hatalmát féltő Heródes haragja elől. Mindjárt aláveti magát a „szolgaság törvényének". Az Egyiptomból való hazatérés, a názáreti igénytelenség, édesanyja és nevelőapja iránti engedelmesség a Mennyei Atya tökéletes látásának előfeltétele.

Nyilvános működését harmincévesen azzal kezdte, hogy Keresztelő Szt. János bűnbánati keresztségének alávetette magát. Ő, a legszentebb, magára veszi a világ bűneit. Engesztel. Böjtöl. Akkora szegénységben él, hogy azt mondja magáról: *„A rókáknak van vackuk, az ég madarainak fészkük, de az Emberfiának nincs hová fejét lehajtania". (Mt 8,20)*

Elkergeti magától a Kísértőt, amikor a világ gazdagságát kínálja neki. Amikor csodákat tesz, hallgatást parancsol. Amikor a nép királlyá akarja tenni, elrejtőzik előlük. Egyáltalán nem keresi a dicsőségét, mindenben Atyját, az Istent akarja dicsőíteni. Sok és mély imádkozása segíti abban, hogy képes legyen mindig szolgálni. Nem keresi a nagyok kegyeit, de szinte határtalan szeretettel van a kicsik: a gyermekek, a szegények, testi és lelki szenvedők iránt. Szereti a bűnösöket is. Mily végtelen türelemmel van tanítványainak gyarlóságai, hibái iránt, amikor azok nem értik meg, hitetlenkednek, gyáván elhagyják, megtagadják.

Megrendítő mélységben nyilvánul meg Üdvözítőnk alázatossága a szenvedésben is. A törvény előtt felvonulnak ellene a hamis tanúk. Ő hallgat. Megostorozzák, arcul csapják, leköpik, kigúnyolják, s az Isten Fia némán tűri mindezt. A kereszten üldözőiért, kínzóiért imádkozik.

Kereszthalála, feltámadása és mennybemenetele után is folytatódik a Messiás alázatossága az Oltáriszentségben. Vajon megkapja tőlünk a neki járó tiszteletet? Magunkat tartjuk különbnek mindenkinél, s aki életét adta értünk azzal nem törődünk?

Jézus megaláztа magát értünk, hogy bennünket Istenhez emeljen. Bűneinktől megszabadít, ha hozzá fordulunk. Az Isten végtelen szeretete mutatkozik meg önkiüresítő alázatában. Példát kaptunk, amit ha követni merünk, rálépünk az Útra, Igazságban járunk, igazi Életet élünk.

A szentek azért tudtak nagyot alkotni, mert alázatossággal követték a Mestert. Mert felismerték saját kicsinységüket, s engedték, hogy rajtuk keresztül Isten működjön. Nem teltek el soha önmagukkal, erősek maradtak, még ha üldözték is őket. Isten rendelkezésére álltak, hittek benne, szüntelen figyeltek rá. Tanuljunk tőlük! Merjünk indulni mi is a Mester nyomába!

Alfonz atya

TESTVÉREINK, A SZENTEK

Lisieux-i Kis Szent Teréz

„A halála előtti időszakban Teréz nővér a kertben sétált. Eközben a konyha felől ezek a szavak ütötték meg a fülét:

– Teréz nővér nemsokára meghal. Ez a kis nővér, bármennyire kedves volt is, annyi bizonyos, hogy semmit sem tett, amit érdemes volna elmondani róla."[1]

Valóban, ha végigtekintünk az életén, semmi rendkívülit nem találunk: nem voltak látomásai, nem történtek általa csodák, nem halt vértanúhalált. Jézus olyan szentet adott az Egyháznak és a világnak Lisieux-i Szent Terézben, aki semmi nagy dolgot nem tett, de megmutatta, hogy a „kis úton" is éppúgy eljuthatunk hozzá. Ez az út mindenki előtt nyitva áll.

Teréz külön pápai engedéllyel – 15 éves korában felvételt nyert a kármelita rendbe. Két nővére fogadta és vezette be Szent Ferenc és Assisi Szent Klára lelkiségébe.

A kis nővér tudta, hogy küldetése van: megtanítani az embereket a „kis útra", a lelki gyermekség útjára. Ez az út az apró önmegtagadások útja, olyan apró, mindennapi dolgoké, amelyek mindannyiunk életében előfordulnak. Az a fontos, hogy tetteink Isten iránti szeretetből fakadjanak: elviselni a szemrehányásokat, a másik ember gyarlóságait; egy-egy jó szót, mosolyt küldeni haragosainknak; elkészíteni a házi feladatot; türelmesen elviselni testi és lelki fájdalmainkat. Hisz Kis Szent Teréz kis útja sem volt sima: tele volt az is kisebb-nagyobb göröngyökkel.

Nagymosás közben egyik rendtársa mindig az arcába fröccsentette a szappanos vizet. Először arra gondolt, hogy hátrébb lépve letörli arcáról a piszkot, és kéri társnőjét, hogy vigyázzon kissé. Végül mégis úgy döntött, hogy hallgat, sőt arra is ügyelt, nehogy észrevegyék, mennyire kellemetlen ez neki.

– Kis lélek vagyok, csak ilyen kis dolgokat tudok az Úrnak felajánlani.

Egy társa iránt szentünk ellenszenvet érzett. Úgy győzte le magát, hogy ezzel a nővérrel kedvesebb volt, mint a többiekkel: sokszor tett neki szívességet. Ha néha ellenkezni akart volna vele, vagy barátságtalanul készült szólni hozzá, rámosolygott és elfutott.

Ez a nővér egyszer megkérdezte:

– Mondja Teréz nővér, mi az, ami miatt ön ennyire kedvel engem?

Teréz válasz helyett rámosolygott és elfutott.

Azon is érdemes elgondolkoznunk, hogy lett Szent Terézből a missziók pártfogója, hisz egész életét a rendházban töltötte.

Egészségi állapota nem tette lehetővé, hogy missziós feladatokat teljesítsen, pedig oly nagy örömmel tette volna. Ezért felajánlotta szenvedéseit a pogányok megtéréséért. Súlyos tüdőbaja volt ugyanis, ami egyre inkább elhatalmasodott rajta. Egy alkalommal, amikor már az orvos által előírt séta is nagy fájdalommal járt, azt mondta:

– Most valamelyik misszionáriusért sétálok, hogy jobban bírja az apostoli munka fáradalmait.

Szörnyű betegsége végül is végzett vele: fiatalon – 24 évesen – 1897. szeptember 30-án átadta lelkét Teremtőjének.

Az Egyház 1923-ban boldoggá avatta, 2 évvel később pedig a szentek sorába emelte.

Legtöbbünknek nincs módjában nagy cselekedeteket végrehajtani, de előlünk sincs elzárva a szentté válás lehetősége. Előttünk áll a „kis út", amelyre mindannyian ráléphetünk. Ne keseredjünk el akkor sem, ha egy-egy göröngyben orra bukunk. Egy kínai bölcs, Konfúciusz mondta: *Nem az a dicsőség, ha nem esünk el, hanem az, hogy mindig felállunk.* Könnyen meglehet, hogy a világ értetlenül néz ránk: micsoda ostoba emberek! Ne feledjük azonban: *Isten „ostobasága" nagyobb az emberek bölcsességénél!*

Steinbacher Balázs

([1]in: Bajtai Zsigmond: Krisztus tanúi a történelemben. Pécs, 1993.)

Zarándokok fogadása

A zarándoklat: Istenkeresés. Kiszakadás az otthoni környezetből, a mindennapok monotonságából, nagyszerű vállalkozás arra, hogy nehézségeken keresztül ugyan, de eljussunk egy megimádkozott szent helyre, ahol magunk is őszintébben kitárulkozhatunk Isten előtt. Élmény az is, ha zarándokokat látunk, fogadunk. Szeptemberben két zarándokcsoport is kérte támogatásunkat útjuk során. Néhányan, föleleventve az évszázados hagyományt, gyalog indultak el Székesfehérvárról Andocsra. Az ősi útvonal utolsó előtti állomása Kapoly volt, ahol a plébánia kertjében verték fel sátrukat a zarándokok. A másik hitvalló tettről számoljanak be a pusztaszemesi hívek.

Nagyon szép élménnyel gazdagodtunk szeptember 6-án. A tihanyi apátság szervezésében zarándok csapat indult útnak, hogy gyalog tegyék meg a kb. 30 kilométeres utat Andocsra, így tisztelegve Szűz Mária előtt, kérve őt további pártfogásra. A Balatonon komp hozta őket át, majd az apostolok lován folytatták útjukat faluról falura. Kerekiben harangszóval fogadták őket. Déltájban járt az idő, amikor Pusztaszemesre érve, befordultak a templomhoz vezető emelkedőre. Megkondultak a harangok és zúgtak egészen addig, amíg fel nem értek. Elöl hozták a keresztet, valamint egy nagyon szép körmeneti zászlót. A tihanyi apátság egyik szerzetese vezette őket. Kb. harmincan lehettek, és örömmel állapítottuk meg, hogy nagyon sok közöttük a fiatal. Cserkészek, sőt gyerekek is vállalkoztak a nagy útra. Fent, a templom előtt Jenő atya és néhány lelkes pusztaszemesi fogadta őket, akik szerény megvendégelésükről gondoskodtak. Közösen bevonultunk a templomba, majd imádkoztunk, hogy további útjuk is sikeres legyen. Ezt követően Jenő atya köszöntötte őket. Beszélt örömérőll, hogy hosszú évtizedek után ismét vannak, akik nyíltan, mindenki előtt megvallva hitüket vállalkoznak erre a zarándoklatra. Kifejezte azt a meggyőződését, hogy útjuk során, amerre elhaladnak, valamit megmozdítanak az emberek lelkében. Ez nagyon nagy dolog! Imádság után jóízűen elfogyasztották a süteményeket, pogácsát, ropit, üdítőt, kávét, gyümölcsöt, amit nagy szeretettel készítettünk számukra. Kicsit megpihentek, majd indulás előtt újra felsorakoztak és énekelni kezdtek, kérve a jó Isten áldását ránk, így köszönve meg szerény megvendégelésüket. A váratlan és megható énektől kicsordult a könnyünk.

Végül elbúcsúztak és újra harangzúgás kísérte útjukat egészen addig, amíg a főútra le nem értek. Legyen velük az Úr!

id. Nieselberger Jánosné
Pusztaszemes

„Keresztény Magyarországot akartam, mert csak ennek van jövője"

Emléktábla-avatás Törökkoppányban

Dr. Antall József, a rendszerváltozás első szabadon választott miniszterelnökének idézetével kezdődik a törökkoppányi templom falára készített márványtábla szövegezése.

Az egykori miniszterelnök halálának 10. évfordulója alkalmából országszerte több megemlékezést tartanak az idei évben. Törökkoppány is részese volt ennek a megemlékezés sorozatnak augusztus 31-én. 1991 augusztusának utolsó napján a néhai miniszterelnök látogatást tett falunkban, illetve a közeli Cseszmén, a halmozottan sérült és hátrányos helyzetű gyermekek karitatív táborában.

A táblaavató ünnepség előtt jeles vendégeinket a polgármesteri hivatalban fogadtuk a rendezvény szervezőivel. A Magyar Demokrata Fórum egykori és jelenlegi tagjai, a Somogy Megye Önkormányzatának és a Magyar Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szövetségnek vezetői is megtiszteltek bennünket látogatásukkal. Rövid beszélgetés után átmentünk a templomba. Tíz órakor kezdődött a szentmise, melyet *Balás Béla* kaposvári megyés püspök úr celebrált a helyi szerzetesatyákkal együtt. Elgondolkoztató, megszívlelendő püspöki beszédet hallottunk a politikusok felelősségéről.

Az ünnepi szentmisén közreműködött a Tabi Zeneiskola Fúvószenekara *Sternóczky László* vezetésével, továbbá a miklósi fiatalok kórusa és a falunkban nevelkedett *Balázs Izolda* népdalénkes.

A szentmisét követően a lepellel borított emléktábla előtt előbb *dr. Boross Péter* exminiszterelnök úr, majd pedig *dr. Dávid Ibolya,* az MDF elnök asszonya mondott ünnepi beszédet. Méltatták Antall Józsefnek a rendszerváltás folyamán végzett munkáját, amikor bölcsességével, higgadtságával az egyedüli helyes irány felé fordította az ország szekerét.

Az emléktábla leleplezése és püspöki megáldása után a meghívott vendégeket az általános iskola tornatermében a *Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség* szerzetesei látták vendégül. Az ebéd előtt, illetve közben a néhai miniszterelnökre emlékezve beszédet mondott többek között *dr. Gyenesei István* a Somogy Megyei Közgyűlés elnöke, *dr. Kolber István* a Balaton Fejlesztési Tanács elnöke, *dr. Grúber Attila* országgyűlési képviselőnk. Az ebéd végén *Galbavy Jenő József* prior atya köszönte meg a meghívottaknak a részvételt. Kiemelte, hogy a magyarságot Szt. István után csak Szt. László tudta valóban kereszténnyé tenni, amikor népünk harcos természetét a lovageszménnyel megkeresztelte. Ha Magyarországot kereszténnyé akarjuk tenni, akkor ma is szükségünk van a gyengék tiszteletére és az ellenség értékelésére.

Varga György
Törökkoppány
polgármestere

FALUNAPOKRÓL

A legtöbb faluban rendeztek falunapot az idén. A közös programok segítenek összekovácsolni a közösségeket. Különösen dicséretes, ha ezeken a sokakat megmozgató összejöveteleken nem feledkeznek el a Legfontosabbról sem. Miklósiban az ősökért bemutatott szentmisével és a hősök emlékművének megkoszorúzásával kezdődött a falunap. Somogymeggyesen, a többvallású községben ökumenikus istentisztelet tartására kértek fel bennünket. Mindkét helyen igen tartalmas programokon vehettek részt az odalátogatók. Szerkesztőségünk Somogymeggyesről kapott részletesebb beszámolót.

Az idén július 12-én megrendezett falunapunk nemcsak a helyben lakók ünnepe volt. Visszahívta a falu az elszármazottakat, azokat, akiknek gyökerei valami módon Somogymeggyesen vannak.

Közös ünneplésünk ökumenikus istentisztelettel kezdődött a hősök emlékművénél. Szolgálatot teljesített dr. Sipos Imre SJP szerzetes atya a katolikus, és Verasztó Sándor lelkész az evangélikus egyház részéről. Az igehirdetések és a közös liturgia is az ünnepre, a találkozás örömére utaltak.

Aztán, mint egy színes csokor, folytatódott a program főzőversennyel, gyermekek és felnőttek ügyességi versenyével, futballmeccsekkel, a balatonszárszói néptánccsoport fergeteges műsorával, valamint az andocsi nyugdíjasok vidám előadásával. A változatos rendezvény idején jó volt felfedezni egymást, mint gyermekkori pajtást, szomszédot, munkatársat. Örülni, beszélni a múltról, a jelenről, hogy jó lenne, ha újra és újra megismétlődne ez a nap. „Úgy legyen" – mondtuk egymásnak.

A szíves vendéglátás látványos tűzijátékkal és éjszakába nyúló táncmulatsággal végződött. Azóta a hétköznapok szürkeségében gyakran visszagondolunk arra a napra: de jó volt!

Reinhardt Ilona
Somogymeggyes

Somogymeggyesiek a közös istentiszteleten

Miklósiak egy csoportja a falunapon

A polgári körök II. zicsi találkozója

Augusztus 9-én immár második alkalommal került megrendezésre Zicsen a polgári körök találkozója, amelyet az együttgondolkodás öröme jellemzett. A családi ház udvarán összegyűlt több mint száz ember lelkesedését a forró nyári meleg mellett a témák és vélemények sokszínűsége is próbára tette. Ám érdemes volt e „nemes harcot" megvívni, mert így a tanácskozás után a kemény gondolkodástól kellemesen fáradtan, de sok értékes információval és új ismeretségekkel gazdagabban távoztak a huszonhat különböző település – köztük Tab, Kaposvár, Siófok, Pécs és Budapest környékéről érkezett vendégek.

Szó volt például – a keresztény–nemzeti értékrend megőrzésének és széles körű ismertetésének érdekében – Magyarország helyzetéről és szerepéről Európában, az országos médiahelyzetről és nemzeti kultúránk aktuális kérdéseiről. A vendégek között volt *Hende Csaba* (országgyűlési képviselő, a Szövetség a Nemzetért Alapítvány kurátora), *Malgot István* (a Szövetség című hetilap főszerkesztője, a Szövetség a Nemzetért Polgári Kör tagja) és *Tőkéczki László* (történész, a Szövetség a Nemzetért Polgári Kör tagja) is, akik gondolatébresztő előadásukkal és az egybegyűltek kérdéseire adott válaszaikkal elősegítették az együtt-gondolkodást.

Reményeink szerint jövőre is lehetőségünk nyílik az összejövetel megszervezésére, mert szerintünk szükséges életünk aktuális problémáinak megértése, hogy a magyarság sorsa szempontjából fontos kérdésekről ne csak érzelmi, hanem racionális szempontból is dönteni tudjunk.

A szervezők ezúton is megköszönik mindazok segítségét, akik munkájukkal, ötleteikkel, jelenlétükkel hozzájárultak az idei találkozó baráti hangulatú megvalósításához.

Zupán Veronika
a Pázmány Péter Katolikus Egyetem hallgatója

MIKLÓSI SIKEREK SIÓFOKON

A Dél-Balatoni Kulturális Központ vezetősége még májusban felkereste *Müller Miklós* polgármestert. Bemutatkozási és fellépési lehetőséget kínált a községben működő művészeti csoportoknak, valamint az egész településnek. Minden évben felkérnek négy-öt somogyi várost és falut hasonló szereplésre. Tavaly Törökkoppány is bemutatkozott. Ezáltal a Balatontól távolabbi települések, ha rövid időre is, de reflektorfénybe kerülhetnek ősi hagyományaik, kulturális életük bemutatásával. Miklósi elfogadta a felkérést, bemutatkozási napként augusztus 6-át, szerda estét választotta.

Augusztus első hetében a kulturális központ előcsarnokában kiállítás várta az érdeklődőket. A falu története könyvek, fotók, használati tárgyak segítségével elevenedett meg; az elmúlt évek munkájának eredményeit serlegek és oklevelek sokasága bizonyította. Külön említést érdemelnek *Geiger András* kiállított festményei, valamint *Kristóf Györgyi* és *Tóth Ottóné* gobelinjei.

A város lakói hangosbemondók, plakátok és szórólapok segítségével, no meg egy kis hazai „hírveréssel" értesültek a jeles eseményről. Ugyanis Siófokon és Kilitiben sok Miklósiból elszármazott család él, akik „mozgósították" rokonaikat, így szép számmal gyülekeztek az érdeklődők az esti előadásunkra.

A szereplők délután 4 órakor érkeztek meg a helyszínre. A táncosok még egy próbát tartottak a szabadtéri színpadon, aztán elkezdődött az öltözködés. Az asszonyok fejére „pille" került, amelynek felrakása és felvarrása (a hajat ugyanis bevarrják a fejdísz belsejébe) *Balogh Ádámné, Bőhm Jánosné, Niezelberger Mártonné* és *Vinkler Istvánné* keze munkáját dicséri. Amíg a szereplők készülődtek, a színpad előtti téren sátras pavilonok épültek. Az érdeklődők jóféle miklósi vörös és fehér bort kóstolhattak, rétest, kalácsot és egyéb finomságokat – melyeket a *Vidám csapat* asszonyai készítettek – fogyaszthattak kedvükre.

Péter József méhész és felesége mézet, virágport állított ki, és mézes süteménnyel kínálta a látogatókat. *Steinbacher Mártonné,* Klára néni működő rokkáját hozta el, *Riesz Mártonné* tutyit talpalt, *Balogh Ádámné* pedig tutyit kötött. *Steinbacher Mihály* szíjgyártómester is bemutatta tudományát. Sok érdeklődő vette körül őket, nagy sikerük volt.

Az előadás este 7 órakor kezdődött. Polgármesterünk, valamint Siófok önkormányzati képviselőjének köszöntője után tánccsoportunk két tagja magyarul és németül üdvözölte a közönséget. Az egyórás műsorban először az asszonyok és gyerekek csoportja lépett fel, majd a miklósi vegyeskórus tagjai német népdalcsokrot adtak elő. Nagy sikert aratott a lakodalmas összeállítás, különösen a bolondmenyasszony és vőlegény produkciója (*Steinbacher Balázs* és *Riesz Gábor* alakításában).

A műsor a kórus magyar nyelvű dalaival folytatódott, majd a *Sej, haj Rozi* c. táncegyveleggel ért véget. A jókedv fokozása érdekében a táncosok a közönséget is bevonták a mulatságba. *Schneidler István* és zenekara gondoskodott arról, hogy a közönség vidáman ropja a táncot késő estig. Még a legidősebb beöltözött szereplőnk, a 81 éves Klára néni is beállt közénk.

Azt hiszem, a szereplők és nézők egyaránt jól érezték magukat. Nagyon sok gratulációt, elismerő szót kaptunk a rokonoktól, de az idegenektől és a házigazdáinktól is. Miklósi megmutatta Siófoknak, hogy egy 250 lelkes kis településen is születhetnek nagyszerű dolgok. Sokan időt és fáradtságot nem kímélve készültek erre a bemutatóra, köszönet érte! Isten adjon erőt és egészséget mindenkinek, akik szívükön viselik falunk sorsát, hogy még sokáig öregbíthessük Miklósi jó hírét.

Baumann Zoltán

Néhányan a szereplők közül

Újabb bérlakás

Egy éven belül, 2003. június 20-án átadták a második bérlakást Miklósiban. A kb. 70 m^2 alapterületű újonnan készült épület 11 millió forintba került, amelyből 8 milliót a Gazdasági Minisztérium utalt át a Széchenyi Terv alapján. A fennmaradó összeget Miklósi önkormányzata biztosította.

Az átadáson *dr. Grúber Attila* országgyűlési képviselő és *Sasvári Szilárd* mondott beszédet. Ezután a házat megáldotta *Galbavy Jenő József* prior atya. A kis ünnepségen jelen volt a miklósi polgármesteren kívül *Steinbacher Jenő* bedegkéri polgármester és *Gaálné Szabó Tünde,* a tabi I. fokú építésügyi hatóságtól.

Pályázatok alapján döntötte el falunk képviselő-testülete, hogy az igénylők közül kik költözhetnek be elsőként az új házba. Ránk esett a választásuk, aminek nagyon örültünk, hiszen a házasságkötésünk után így mindjárt új otthonunk lett. Köszönjük.

Hucskó Emese és Hucskó Attila

A MEGÚJULÓ TEMPLOMAINKRÓL

25 nagy egyházi épület karbantartásáról kell gondoskodnunk. Ezért sajnos a lelkipásztori munkából jelentékeny részt elvesz az építő, felújító munkák szervezése, nemegyszer ezekben a fizikailag való részvétel is. Az idén nyáron három templomunkon végeztünk komoly munkákat. A kárai templomban elkészült az új sekrestye kialakítása és a belső vakolás részbeni megújítása, a meszelés, valamint a villanyvezetés korszerűsítése. Bízunk benne, hogy rövidesen az aljzatbetonozás és a külső lábazat szellőző vakolattal való bepucolása is sorra kerül, és végre a megújult templomban misézhetünk.

A somogydöröcskei új templomunk is sokat alakult. A hívek segítségével letettük a földkábelt, *Tölgyes József* veszprémi tanár és *Imre atya* 3 nap alatt a belső villanyszerelést végezte el önzetlenül. A belső vakolás, aljzatbetonozás, a kémény, a felső hőszigetelés és lambériázás, valamint a szentély-hajó találkozásánál levő felső ablak is elkészült. A belső meszelés, a hidegburkolat lerakása, az oltár, a kályha és a nyílászárók elkészítése még hátravan. Sajnálatos, hogy amelyik falunkba a legtöbb saját pénzünket fektettük be, ott vannak a legtöbben, akik az egyházi hozzájárulás összegét sem fizetik be. Egyetlen asszony nagylelkű adományából, és néhány jólelkű ember anyagi áldozatából tudtunk az idén ennyire haladni. Megfelelő pénzalap nélkül nehezen tudjuk folytatni a munkát.

Hosszas adminisztratív huzavona után végre augusztusban elkezdődött a törökkoppányi templom tetőfelújítása és a torony festése. Erről a legközelebbi számunkban írunk részletesebben.

Jenő József prior atya

Igyekezet

Mi más az életed, mint egy rövid óra, amely Istené... Határozd el magad igazán, hogy teszel benne valami olyant, ami gyümölcsöt terem: az idő sürget! Hiszen olyan értékes, csodálatos küldetés az egy férfi vagy egy nő számára a világban, hogy elszáradt, elhalt szíveket újra lángra lobbantson Krisztus tüzével.

Megéri a fáradságot, hogy Krisztus szeretetének bátorító, örömteli „keresztes hadjáratával" békét és boldogságot vigyünk mindenüvé.

Josemaria Escrivá

MAGVACSKA

Hittansarok

Mindig sajnálattal vesszük tudomásul, hogy a nyár általában a gyerekek hitéletének lanyhulását okozza, elmaradoznak a templomból, s csak a hittanórák elkezdése után döbbennek rá vallásos kötelességeikre. Még a rejtvényfejtő – vagy legalábbis a megfejtést beküldő – lelkesedés is csökkent, így igazán nem volt nehéz kiválasztanunk a múltkori szám nyerteseit. A jutalomért *Szabó Dorottya* törökkoppányi 3. osztályos és *Molnár Erzsébet* veszprémi tanulók jelentkezhetnek Imre atyánál.

Az új rejtvényeink talán kicsit nehezebbek, de annál nagyobb dicsőség a megoldásuk. Lássatok hozzá!

Alsósoknak:

1. *Példaképeink. Királyok és hercegek, egyszerű emberek életüket áldozták Krisztus ügyéért. Nevükben a betűk azonban összekeveredtek. Tegyél rendet! Kik ők?*
   a) *ÓSZLÁL EMIR NÁVTIS*
   Ki volt hármuk közül a magyar állam alapítója?
   b) *TELGÉLR RMÓ ATSZKIR*
   Kiről neveztek el hegyet fővárosunkban?
   c) *LÁCSUK LÁP RÉPET*
   Kinek mondta Jézus? „Te ... vagy, azaz kőszikla, s én erre a sziklára építem egyházam."

Felsősöknek:

I. *Országjárás. Ha a totó helyes megoldásait összeolvasod, korunk egyik „szentjének" nevét kapod megfejtésül. (Boldoggá avatása októberben lesz Rómában)*

1. *Melyik a legrégibb, ma is fennálló magyar monostor?*
   Sz) Tihany T) Pannonhalma Ty) Feldebrő
2. *Ki a védőszentje?*
   E) Szt. Márton É) Szt. Ágoston F) Szt. Ferenc
3. *Melyik szerzetesrend tagjai élnek itt?*
   P) pálosok R) bencések S) ferencesek
4. *Melyik királyunk ereklyéje a Szent Jobb?*
   E) Szt. László É) Szt. István F) Károly Róbert
5. *Hol őrzik?*
   V) Esztergom Z) Budapest ZS) Veszprém
6. *Ki volt az a magyar királylány, akit szülei a tatárjárás idején országunk megmeneküléséért Istennek ajánlottak fel?*
   A) Szt. Margit Á) Szt. Erzsébet B) Szt. Kinga
7. *Életét egy dunai szigeten töltötte egy kolostorban. Hol?*
   M) Óbudai-sziget N) Mohácsi-sziget Ny) Nyulak-szigete
8. *Melyik dunántúli várost nevezik a királynék városának?*
   A) Veszprém Á) Sopron Z) Kőszeg

II. *Melyik uralkodóház adta a legtöbb magyar szentet? Kiket ismersz közülük?*

B. Z.

MÚLTIDÉZŐ

NÉVTELEN KERESZTEK

Kapolypuszta és Pusztaszemes szovjet megszállása

50–60 év nagy idő. Egyre kevesebben élnek már közöttünk olyanok, akik a 2. világháború helyi történéseiről hitelt érdemlően be tudnak számolni. Még néhány évtized, s ha nem írjuk le, a szovjet megszállás megrázó emlékei lassan a feledés homályába vesznek. Már most is nehéz pontosítani az eseményeket, hiszen a visszaemlékezők beszámolója nem mindenben egyezik.

Pusztaszemesen *Szakál Istvánné szül. Bachstetter Mária* a háború után évekig gondozta egy lelőtt csendőr sírját. Édesapjával és testvérével – *id.* és *ifj. Bachstetter Györgygyel* – ásatták meg egykor azt a sírhelyet a pusztaszemesi temetőben, a régi ravatalozótól északra. Sajnos az áldozatnak a nevét nem sikerült kideríteni, egy ágakból összerótt kereszt jelezte csupán a temetés helyét. Aztán egyszer csak üres lett a nyughely. Valószínűleg a hozzátartozók vihették el a – hagyomány szerint bácskai – csendőr földi maradványait a faluból.

De miért is kellett itt meghalnia? *Baumann János* pusztaszemesi lakos így emlékezik:

1944. december 4-én, vasárnap délután oldalkocsis motorkerékpárral két csendőr tért be a pusztaszemesi vendéglőbe, ami előtt tábla hirdette: „Állj meg sárga, itt a piros alma csárda". Ők hozták a hírt: itt vannak, egész közel már az oroszok. Menjen mindenki haza és lehetőleg húzódjon be a házába, mert hamarosan csúnya világ lesz itt. Egy társuk néhány kilométerre a falutól visszamaradt. Azt mondta: tovább nem fog menekülni; ha az életébe kerül is, felveszi velük a harcot. Kézigránátokat, s géppuskájához több heveder lőszert hagytak nála.

A Pusztaszemes és Kapolypuszta közötti utat egykor nagy szederfák szegélyezték. Egy nagy, villás elágazású szederfa mögé bújt el a kanyarban, géppuskáját a fa elágazásába támasztotta. Amikor Madaras felől – a kaposvári úton – az erdőszélen megjelentek az első katonák, a csendőr még várt. Hadd jöjjenek minél többen ki az erdőből. Úgy 1 km távolságig engedte őket, odáig, ahol a géppuska tűzereje a legnagyobb. A váratlan támadás a vonuló seregben nagy veszteséget okozott. Sok halott és sebesült maradt a helyszínen, mire ártalmatlanították a magyar csendőrt. Bosszúból testét csaknem szitává lőtték.

Érthető, hogy nagyobb óvatossággal és dühösen közelítették meg a falut. Előőrsként két lovas kozák és közöttük egy kerékpáros katona lövöldözve száguldott végig Pusztaszemesen. Figyelték, hol viszonozzák a tüzet, hol találkoznak ellenállással. Persze senki sem mert szembeszállni velük. Fokozatosan egyre több orosz katona ért be a házak közé.

A falu vége felé észrevették a katonaruhában levő *Krezinger Györgyöt.* Szabadságra jött haza, itthon sem cserélte le katonazubbonyát civil ruhára. Ez lett a veszte. Hiába próbált bemenekülni az első házba, az oroszok észrevették.

– Sztoj! (Állj!) – kiáltották utána, de már a géppisztoly is megszólalt.

Az udvaron tartózkodó, éppen vizet húzó asszony – *Geiger Andrásné, Mári néni* – karját megsebesítették. Krezinger György a pajtába futott be, de egy orosz katona utána ment. Kikísérte az útra, ott lőtte le, majd az árokba lökte. A szovjet megszállásnak ő volt az egyetlen közvetlen pusztaszemesi áldozata. De magyar katonák haltak meg rajta kívül is a környéken.

Dél felől egyre több orosz katona érkezett. Másnap, hétfőn a felvonuló csapatokat légitámadás érte Kapoly-puszta mellett. Messerschmittek támadták meg őket, jelentős emberveszteséget okoztak.

Magyar József nyug. erdész, mint szemtanú mondta, hogy délután egy teherautóról Kapolypusztánál három magyar katonát szállítottak le. Igal környékén fogták el a szerencsétleneket. Egy orosz katonanő kiabált velük, majd az út szélén egy géppisztolysorozattal megölte őket. A gyilkosság okát különbözőképpen őrizte meg az emlékezet. Baumann János szerint a csendőr által előző nap lelőtt orosz tiszt kedvese volt a vérengző nő, mások úgy mondták, azért kellett meghalniuk, mert féltek, hogy az egyre gyakoribbá váló légitámadások miatt megszöknek a foglyok.

A három magyar katonát csak kedden merték eltemetni a helyi lakosok: *Magyar József, Városi János* és *Szőke János.* Az út túloldalán ásták meg a sírjukat. A helyi bognármester hármas keresztet készített nekik. Csak egyiküknek tudták meg a nevét: *Benedek Etrán(?)* erdélyi származású repülős szakaszvezetőnél egy családi fényképet találtak. Őt temették középre, s a közös fejfát kivésve odaillesztették a fényképet.

Néhány év múlva a három katona földi maradványait az út melletti ideiglenes sírjukból felszedték, s Kapolyon a régi temető felső részén újratemették.

A bácskai csendőr általi reménytelen ellenállás és a repülőgépes támadás orosz áldozatait Pusztaszemesre hozták be. Ideiglenesen a templom előtt temették el, részben közös sírban a katonákat. 1945-ben kiásták és Balatonföldváron katonai tiszteletadással temették újra őket. Szovjet emlékmű jelezte a későbbi nyughelyüket.

A sebesülteket a faluból a frontvonaltól hátrább szállították néhány nap múlva. *Váczi Sebestyén* több pusztaszemesi és bálványosi fogatos emberrel együtt Igal–Dombóvár–Bátaszék felé vitte lovaskocsin a sebesülteket. Már 3 nap is eltelt, a csendőr halála óta, de még mindig ott látták a nagy szederfa mellett holttestét alsóruhában. A zubbonyát, csizmáját lehúzták már róla...

Dr. Sipos Imre

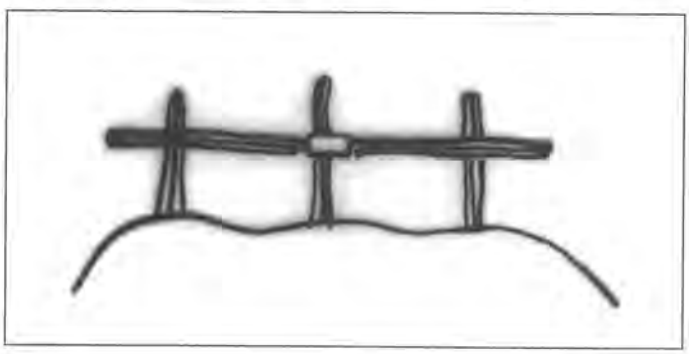

Falvaink 1993-ig a veszprémi egyházmegyéhez tartoztak. Akkori megyés püspökünk, az újonnan alapított veszprémi érsekség első érseke, *dr. Szendi József* visszaemlékezése ez az összefoglaló írás, amely végigvezet bennünket azokon a történelmi időkön, amikor „a magát demokráciának nevező sátáni terror, az istentelen kommunista rezsim nemcsak hazug propagandával, hanem az igazság elhallgatásával is igyekezett megakadályozni az igazság megismerését." Kemény szavak ezek, de az ő élettörténete, s az idősebb generáció által is tapasztaltak mindenkit meggyőznek arról, hogy igazak.

1940-ben vették fel a szemináriumba, ahol akkor megfelelő körülmények uralkodtak ahhoz, hogy a papi hivatás a fiatalokban helyesen bontakozhasson ki. Ez azonban nem tartott sokáig, mert vészesen közeledett a front, majd a bombázások, a menekültek áradata, ami arra késztette a még nem végzett kispapot és évfolyamtársait, hogy engedélyt kérjenek püspöküktől a szenteléshez szükséges utolsó vizsgák idő előtti letételéhez. A háborús időkre való tekintettel szentelésüket előbbre hozták, így 1944-ben, ostromgyűrűben, társaival együtt szentelték pappá.

A háború véget ért, de elkezdődött a kommunista terror. Mindenek előtt az Egyház szétverése volt a cél.

Könyvajánlás

1950-ben az Államvédelmi Hatóság biztos hátterével méltatlan megállapodásra kényszerítették a Magyar Katolikus Püspöki Kart. Sikerült beszervezniük egy jelentéktelen részét a papságnak, hogy ún. békepapok legyenek. A beszervezést általában fenyegetéssel, megfélemlítéssel érték el, de sajnos olyan esetekről is tudunk, amikor a beszervezett egy jobb plébánia megszerzéséért vállalta a méltatlan feladatot.

Felszentelése után egyik településről a másikra helyezték, így torolva meg azt, hogy a békepapi mozgalomban nem volt hajlandó részt venni. Mindenhol kemény munka, fáradtságos újrakezdés, küzdelem várta, de helytállt hűen hivatásához. Az 1956-os forradalom leverését követően több társával együtt bebörtönözték. Szabadulása után is, mint eddig, állandóan sokat dolgozott, tovább képezte magát. Nem szűnt meg sohasem tanulni. 1969-ben kinevezték az esztergomi szeminárium spirituálisának (lelki vezetőjének).

Elsősorban rátermettségének, de a politikai helyzet enyhülésének is köszönhető, hogy ettől kezdve felfelé ívelt életútja. 1982-ben veszprémi püspökké nevezték ki, majd 1993-ban veszprémi érsekké. Különösen jelentős volt a rendszerváltozás előtt, 1988. március 14-én a Parlamentben elmondott beszéde, amikor a szerzetesrendek visszaállítását, a szabadabb hitoktatást, a templomon kívüli egyházi tevékenységek engedélyezését, a média vallásellenességének megszüntetését kérte az ország szocialista vezetőitől. Dr. Szendi József visszaemlékezéséből jobban megértjük hazánk és Egyházunk történelmét 1940-től napjainkig, ezért hasznos olvasmány a *Számvetés*.

Bükiné Sz. Ilona

ANYAKÖNYVI HÍREK
2003. II. negyedév

KERESZTELÉSEK

Törökkoppányi plébánia területén: Rauch János és Pintér Berta fiai: János és Gábor József, valamint leánya, Bettina Tekla Katalin (ápr. 19.); Kopitár Tihamér és Jóna Tünde Mária fia, Krisztián Ferenc (ápr. 20.); Lak György és Falk Anikó leánya, Anikó Mária (ápr. 30. – Somogyacsáról); Barbély Koppány és Sebestény Nóra leánya, Kamilla Borbála (máj. 4.); Orsós Imre és Horváth Katalin fia, Adorján és leánya, Alexandra (jún. 29.),

Miklósi plébánia területén: Csizmár József és Böhm Teréz leánya, Brigitta (ápr. 20. – Kára); Kiss Attila és Vincze Gabriella fia, Dávid (ápr. 21. – Somogyegres); Császár József és Orsós Éva fiai, Dávid és Richárd János (ápr. 21. – Somogyegres); Kovács Anikó leánya, Adrienn Mária (jún. 6. – Zics),

Kapolyi plébánia területén: Aspirán János és Prebraka Erzsébet lánya, Éva (ápr. 29. Kapoly-Madaras); Mészárovics Zoltán és Bogdán Éva leánya, Aletta Anna (jún. 14. – Somogymegygyes) részesültek a keresztség szentségében.

ESKÜVŐ

Törökkoppányi plébánia területén: Brantner Gábor és Németh Katalin (máj. 17. Törökkoppány, Szekszárdról),

Miklósi plébánia területén: Hucskó Attila és Steinbacher Emese (jún. 14. – Miklósi),

Kapolyi plébánia területén: Király Tamás és Herczeg Melinda (ápr. 26. – Pusztaszemes); Fekete Tamás és Abrudán Anikó (máj. 3. – Kapoly); Sárdi Zoltán és Kluk Edina (máj. 24. – Kapoly) fogadtak egymásnak örök hűséget falujuk templomában.

HALÁLOZÁS

(Zárójelben a temetés helye olvasható)

Törökkoppányi plébánia területén: özv. Prekáczka Józsefné szül. Jánosek Margit (77 é. – ápr. 4.) (Törökkoppány); Györki István (50 é. – ápr. 20.) (Törökkoppány); Dudák István (55 é. – máj. 6.) (Szorosad); Kovács Györgyné szül. Tóth Mária (54 é. – máj. 29.) (Somogydöröcske); Majer Bernát (80 é. – jún. 10.) (Szorosad),

Miklósi plébánia területén: Jencski Ferenc (66 é. – jún. 3.) (Zics); Kocsis István (83 é. – jún. 9.) (Zics),

Kapolyi plébánia területén: Szinger Imre (52 é. – ápr. 9.) (Kapoly); özv. Geiger Ferencné szül. Horváth Katalin (89 é. – ápr. 24.) (Kereki); özv. Herczeg Jánosné szül. Szinek Mária Terézia (80 é. – ápr. 26.) (Kereki); Csontos György (36 é. – máj. 24.) (Somogymeggyes); Terenyei Mihály (77 é. – máj. 29.) (Kapoly) elhunyt.

Gyereklogika

Gusztit a papája elviszi a Szentföldre. Amikor a Genezáreti-tóhoz érnek, kiderül, hogy csak fejenként 10 dollárért lehet átkelni rajta.

– Látod, apa! – háborodik fel a gyerek. – Ezért járt Jézus gyalog a vízen.

(*„Viccözön"* **alapján**)

MAGVETÉS

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: S.J.P. szerzetesház 7286 Miklósi, Petőfi u. 49. Szerkesztik: **Dr. Sipos Imre atya** és **Galbavy Jenő József prior atya**. Alapította: † **T. Flink Kornél**. Komputertipográfia: **Szurmay László**. Készült: FliSzu-val. Nyomás: **„MIKROREPRO 1999." Bt.,** Veszprém. Kiadja: **Fné. Horváth Zsuzsanna** Lap- és Könyvkiadó, 8174 Balatonkenese, Csokonai út IV/2. Tel.: 88/481-874.